

אל ההסטוריון

קבוצות דיון

אתרים נוספים

חוד חידה

מסע בעקבות
הרצל
נארץ ישראל
1898

מקווה ישראל - 28.10.1898

אתמול השכם בבוקר יצאתי למקווה ישראל. הייתי כבר חולה, אבל במאמץ זקפתי קומה. מראה החניכים ליד המכשירים החקלאיים היה יפה מאוד. בקרב הסקרנים היו גם האדמיניסטרטורים הרוטשילדיים הזחוחים. למנהל נייגו אמרתי שאציג אותו בפני הקיסר, אם זה יזוהה אותי ויפנה אלי. נייגו ביקשני לוותר על כך, שהרי זה יתפרש כהפגנה ציונית וזה עלול להזיק לו. אני אורח של "מקווה" ולא עלי אפוא להציג לפניו את המנהל. זו היתה, למעשה, נזיפה קלה, שלא עוררה בי רוגז על האיש הזה, החביב בדרך כלל.

בשעה תשע בישרה תכונה של ערב רב ססגוני של פושטי יד נשים וטף ערביים ופרשים שמילאו את הכביש, את התקרבות השיירה המלכותית. רוכבים טורקיים חמורי סבר פרצו ברסנים משולחים, ברובים מאיימים ובמבטים מאיימים עוד יותר לכל עבר. אחריהם פרש, החלוץ של הקיסר. והנה בתוך קבוצת אנשים אפורה ובה כמה גברות, הוא עצמו. סימנתי למקהלת התלמידים של מקווה להתחיל בשירת מנגינת Heil Dir im Siegerkranz. אני עמדתי בצד אחת המחרשות, כשכובע השעם בידי.

early השכם
with effort במאמץ
I stood tall, I got up זקפתי קומה
students חניכים
machines, instruments מכשירים
agricultural חקלאיים
among בקרב
curious סקרנים
arrogant זחוחים
headmaster מנהל
to present אציג, להציג
will recognize יזוהה
to address יפנה, לפנות
to give up לוותר
will be interpreted as יתפרש
demonstration הפגנה
to harm להזיק
reprimand נזיפה
anger רוגז

to apprise, inform בישרה, לבשר
bustle תכונה
rabble, mob ערב רב
colorful ססגוני
beggars פושטי יד
טף - ילדים
cavalry פרשים
approach התקרבות
procession, convoy שיירה
serious חמורי סבר
to break out לפרוץ
reins רסן, רסנים
reckless משולחים
threatening מאיימים
horseman פרש
spearhead חלוץ
gray אפורה
to signal סימנתי, לסמן
choir מקהלה
plows מחרשות
cork שעם

"מה שלומך?"

"תודה, הוד מלכותו. אני תר את הארץ. איך עברה עליך נסיעתך עד עתה, הוד מלכותך?"

הוא מצמץ בחזקה בעיניו.

"חס מאוד. אבל לארץ יש עתיד."

"לפי שעה היא עוד חולה", אמרתי.

"מים היא צריכה, הרבה מים!" אמר מגבוה.

"כן, הוד מלכותו, התקנת תיעול בממדים גדולים."

הוא חזר ואמר: "זו ארץ של העתיד"...

אולי אמר עוד דברים שנמחקו מזכרוני, שהרי הוא עצר ושוחח אתי כמה דקות. אחר כך שב והושיט את ידו אלי, בכפיפה, ושעט לדרכו. גם הקיסרית התקדמה מעט לעברי, נענעה לי בראשה וחייכה אלי. אחר כך החלה השיירה הקיסרית לנוע לצלילי קולות הילדים השרים את ההמנון. על פני קהל המתבוננים במקווה-ישראל ניכרה תדהמה. היו ששאלו מי זה היה. לא רצו להאמין שזה היה הקיסר. האדמיניסטרטורים הרוטשילדיים צפו במחזה בחשד ובמורת רוח.

וולפסון, הנשמה הטובה, צילם שני צילומים מהירים של המחזה. כך, לפחות, נדמה היה לו. הוא טפף בגאווה על הקודאק שלו. "את לוח הצילום לא אתן לאיש אף בעבור עשרת אלפים מרקים". ואולם כשהגענו אל הצלם ביפו וביקשנו לפתח את לוח-הצילום, התברר שבצילום הראשון ראו רק צל של דמותו של הקיסר ואת רגלו השמאלית; הלוח השני היה מקולקל כולו.

תר – מטייל

מצמץ, למצמץ to blink

לפי שעה as of now

התקנה installment

תיעול channeling

ממדים dimensions

נמחקו were erased

הושיט stretched out

בכפיפה bent over

שעט galloped

המנון anthem

קהל audience

מתבוננים onlookers

ניכרה was seen

תדהמה bewilderment

צפו – הסתכלו

מחזה sight

חשד suspicion

מורת רוח resentment

טפף tapped

גאווה pride

לוח plate

התברר it became clear

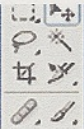
צל shadow

דמות image

מקולקל spoiled

עודכן 17:32 13/05/2008
דורון פישלר

לקראת יום העצמאות, משטרת הפוטושופ חוקרת מקרה היסטורי: מה גרם לחוזה המדינה, הרצל, לפרסם תמונות מזויפות?

משטרת הפוטושופ

בעולם יש הרבה יותר פוטושופ מכפי שנדמה לכם. כשאתם רואים תמונה בעיתון, בפרסומת, במגזין או על שלט חוצות, רוב הסיכויים שהתמונה אינה משקפת את המציאות כפי שהיתה. כמעט שלא קיימת תמונה שלא עברה שיפוצ, שיפור, תיקון או הרכבה-מחדש מסוג כלשהו בידי אמן פוטושופ. מטרתה של משטרת הפוטושופ היא לגרום לכם לחשוב פעמיים על מה שאתם רואים: תמונה אחת אמנם שווה אלף מילים, אבל רבות מהמילים האלו עשויות להיות שקרים.

פרשת החוזה המזויף

לכבוד יום העצמאות של מדינת ישראל, משטרת הפוטושופ חוזרת וחוקרת מקרה ידוע של פוטושופיזם מההיסטוריה של הציונות, שהתרחש בשנת 1898. אוקיי – זה לא בדיוק עניין של פוטושופ. בשנת 1898 עוד לא היה פוטושופ. גם מחשבים לא היו. אבל אפילו אז, העיקרון היה זהה: צילומים הם לא תמיד צילומים, ותוכל להראות בהם את מה שבא לך שהם יראו. ואם אין Paste ו-Copy, אפשר להסתדר עם מספריים ודבק.

התמונה ההיסטורית שלא היתה

ב-1898 יצא בנימין זאב הרצל, האיש עם הזקן, חוזה מדינת היהודים והאיש עם המרפסת הכי מפורסמת בעולם, למסע אל ארץ ישראל, לראשונה בחייו. זה לא היה דבר פשוט, בזמנו, כשהנסיעה מאירופה לארץ נעשתה באמצעות ספינות וחמורים, ומדינת ישראל היתה דומה יותר למערב הפרוע מאשר לארץ המובטחת. אבל להרצל היתה מטרה חשובה: להיפגש עם הקייזר וילהלם השני, שליט גרמניה, שערך גם הוא סיור בארץ באותו זמן. הרצל היה פוליטיקאי

זוטר עם רעיון ביזארי, להקים מדינה ליהודים בארץ ישראל. ווילהלם השני היה מנהיג אחת המעצמות הגדולות בעולם. מפגש ביניהם היה ארוע היסטורי עם הרבה חשיבות סמלית עבור התנועה הציונית; זה דבר אחד להגות רעיון משונה, וזה דבר אחר לדון בו עם גדולי עולם. אם אתה סתם תמהוני עם רעיון מופרע - נגיד, לגרום את כל קרחוני הקוטב לאלג'יר ולהקים שם פארק סקי – אף אחד לא ישים לב אליך; אבל אם תצטלם כשאתה וג'ורג' בוש

investigates חוקרת

to cause גרם, לגרום

forged, fake, counterfeit מזויפות

street sign שלט חוצות

chances סיכויים

reflects משקפת

reality מציאות

makeover שיפוצ

improvement שיפור

reconstruction הרכבה מחדש

artist אמן

matter, issue פרשה

occurred התרחש

principle עיקרון

זהה – שווה

photograph צילום

scissors מספריים

glue דבק

beard זקן

balcony מרפסת

journey מסע

using, by means of באמצעות

ספינות – אוניות

donkeys חמורים

promised מובטחת

ruler שלט

organized ערך

סיור – טיול

junior זוטר

to establish להקים

superpower מעצמה

meeting מפגש

event ארוע

importance חשיבות

symbolic סמלית

to formulate an idea להגות

to discuss לדון

novelty גדולי עולם

strange, weird person תמהוני

deranged מופרע

to drag לגרור

iceberg קרחון

seriously, with בכובד ראש

consideration

o.il/Article/?ArticleID=553097

6/10/2010

הרגל של הרצל

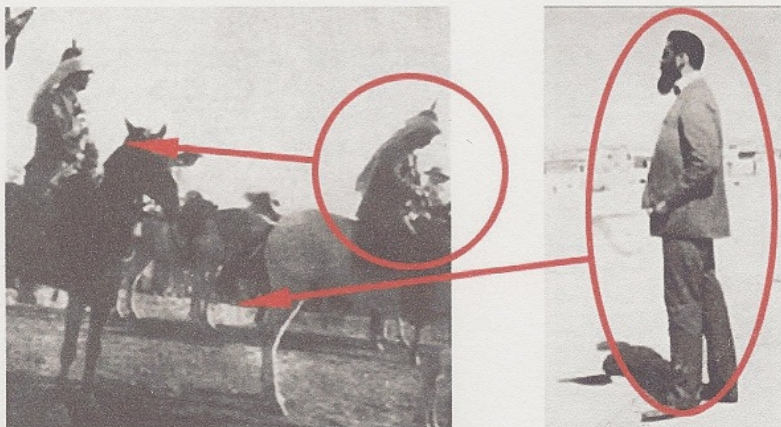
הערך של הפגישה היה בעיקר סמלי (הרצל והקייזר דיברו, על פי הדיווחים, בעיקר על מזג האוויר. היה חם), הדבר החשוב ביותר בפגישה היתה ההוכחה שהיא אכן התקיימה, כלומר – הצילום. Pictures or it didn't happen, כמו שאומרים היום. תפקיד תיעוד הארוע ההיסטורי הופקד בידי דוד וולפסון, חבר טוב של הרצל וציוני דגול בפני עצמו: בין השאר, וולפסון הוא האיש שעיצב את דגל המדינה (ועשה עבודה מצוינת. באמת, אחלה דגל). אבל מה, צלם גדול הוא לא היה. כשהגיע הרגע ההיסטורי, והרצל התקרב עם כובעו בידו אל הקייזר היושב על סוסו, וולפסון צילם – עקום. בתמונה אפשר לראות את הרגל של הרצל ואת הכובע שלו – וזהו. ולך תוכיח שזה באמת הרצל, אם לא רואים את הזקן.

התמונה המקורית. מצד ימין למטה: הרגל של הרצל

האם ראית את הסוס הנהדר הזה?

כדי שהרגע ההיסטורי לא יוחמץ, נזקקו הרצל וחבורתו לקצת שיפוצים היסטוריים. אז קראו לזה פוטומונטאז'. היום קוראים לזה פוטושופ. הרצל הצטלם פעם נוספת, על גג בניין ביפו, והצילומים עברו טיפול. דמותו של הרצל נחתכה מתוך התמונה ונשתלה בתוך התמונה של הקייזר וסוסיו. זה לא הספיק – כי הרי הקייזר נמצא בצד ימין של התמונה, ופניו ימינה, לכוון שולי התמונה. לכן גם הקייזר עצמו נגזר והועבר אחר כבוד מסוסו הלבן שבמציאות אל הסוס השחור שמאחוריו, שבמציאות רכב עליו מלווה. והנה לנו תיעוד של רגע היסטורי, בדיוק כפי שהתרחש בערך.

שמש בוגדנית

ערך value
דיווחים reports
הוכחה proof
התקיימה existed
תפקיד role
תיעוד documentation
הופקד was appointed
דגול distinguished
עיצב, לעצב to design
התקרב came close
סוסו his horse
עקום crooked
רגל foot

מקורית original

נהדר fantastic
יוחמץ will be missed
נזקק, להזקק to need
גג roof
בניין building
טיפול treatment
נשתלה planted
ימין right
שולי, שוליים margins
הועבר transferred
מלווה escort
בערך approximately

אם בוחנים את התמונה מבחינה מקצועית ולא היסטורית, חייבים להודות שרמת האמינות שלה היא לא משהו. בצילום המקורי של הרצל והקייזר השמש נמצאת מאחוריהם, מה שגורם לכך שפניו של הקייזר מוצלות לגמרי; אבל פניו של הרצל השתול מוארות וברורות, מה שכבר רומז שמהו בתמונה הזאת לא בסדר. הכובע הלבן (הענק. אמרנו כבר שהיה חם) שהרצל מחזיק "נשרף" לגמרי בתמונה שצולמה ביפו, ולכן בתמונה החדשה הוא למעשה צויר מחדש – ונראה ככה.

אבל אלה עניינים קטנוניים: גם אנחנו לא היינו מצליחים לעשות עבודה טובה יותר בטכנולוגיה של 1898.

הסוף, כידוע, היה טוב. מהפגישה עם הקייזר לא יצא הרבה, אבל מאמציו של הרצל נשאו פרי לבסוף, אם כי לא בחייו. מדינת ישראל הוקמה, העם היהודי שב לארצו החמה מדי, וכאן הם מתחמנים ומזייפים את המציאות עד עצם היום הזה.

נתקלתם בפשע?

נתקלתם בפשע-פוטושופ ברור? ראיתם תמונה חשודה, ואתם רוצים לברר האם היא אמיתית או זיוף? כתבו אל משטרת הפוטושופ ועניינכם יטופל.

משטרת הפוטושופ: שאלות מנחות לקריאה

הכתבה עוסקת בפגישת הרצל עם קיסר גרמניה

1. על איזה היבט של הפגישה מדברת הכתבה?
2. מתי קרה האירוע שבו מדובר?
3. מה היתה הסיבה לקיום הפגישה? מה רצה הרצל להשיג?
4. מי היה אחראי לצילום?
5. איך טיפלו בבעיה שנוצרה בצילום?
6. האם ניסו לשמור בסוד את הבעיה?
7. איך אפשר לראות שהצילום אינו מקורי?

מקצועית professional

להודות to admit

אמינות authenticity

מוצלות shaded

מוארות lighted, illuminated

ברורות clear

רומז implies

קטנוניים petty

מאמץ efforts

נשאו פרי bore fruit

מתחמנים slang: to trick, manipulate

פשע crime

חשודה suspicious